

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 20 »
 3 luni 10 »
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI, 5
 Lângă Palatul Justiției
 = TELEFON 16/93 =

A apărut *Vol. XI „Prescripția“*, de d-l profesor *D. Alexandresco*, cu care se finește opera. *Prețul 18 lei.* Comenzile se primesc la acest ziar de d-l Codreanu, care servește la cerere toate volumele contra valoare. Pentru cele legate se va adăoga 3 lei, indicându-se felul legăturii, plus 1 leu pentru transport.

SUMARUL

— **Bancruta și Falimentul**, de d-l avocat *Florin Sion*;
 JURISPRUDENȚA

— Casație s. I: *Ioana și Stoica Gătitu cu Maria și Floarea Peniu* (După art. 7 și 8 din legea de org. judecătorească, judecătorul de instrucție făcând parte din Tribunal, poate, în caz de necesitate, să ia parte la lucrările Trib. și să prezideze când este cel mai vechi dintre membrii cari compun Tribunalul, fără să fie nevoie de vreo formalitate, necesitatea lui fiind presupusă);

— Trib. Prahova s. 1: *N. N. Pisiota cu Vittoria Vespasiani* (Dacă domiciliul obligator al chiriașului în ce privește drepturile isvorite din Contractul de închiriere, rămâne fixat tot la imobil și după ce contractul a expirat sau s'a reziliat?), cu o **Notă** de d-l *G. St. Bădulescu*;

— Judecătoria Ocol. rural Adam-Clisi-Constanța: *Ștefan Mitea cu C. Rădulescu* (Articolul 150 c. penal, nefiind prevăzut între cazurile de nedemnitare anume specificate de art. 19 din legea pentru alegerea Consiliilor comunale, primarul unei comune urbane conservă calitatea de alegător deși a fost condamnat la închisoare corecțională în baza sus zisului articol).

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— **Casație s. I:** Expropriațiune pentru cauză de utilitate publică.—Acțiune de revindicare.—Dacă pot împiedica efectul exproprierii.—Transformarea dreptului reclamanților în o creanță asupra pretului indemnizației imobilului.—Art. 25 din lege;

— **Casație s. II: No. 1:** Legea proprietarilor.—Proces intentat după expirarea contractului.—Citarea chiriașului tot la imobilul închiriat.—Contestație.—Dacă se pot invoca motive de fond.—Ar. 4, 23 și 13 l. proprietarilor; **No. 2:** Monopolul vânzării băuturilor spirtoase.—Contravenție.—Constatare.—Competința judecătorului de pace.—Proces-verbal.—Dovadă până la înscrierea în fals.—Neadmisibilitatea probei cu martori.—Art. 54 l. j. p. și art. 21 l. monop. vânzării băut. spirtoase.—Art. 173, 182 și 60 c. p.;

— **Casație s. III:** Pensii.—Timp petrecut în concediu pentru studii în străinătate.—Dacă se socotește ca timp util pentru pensie.—Art. 24 al. 4 și ultim. l. pensilor.

Bancruta și Falimentul ¹⁾**I. Preliminar**

Viața comercială ca tot ce este pământesc, este supusă și ea jocului orb al legilor firei și fluxului

¹⁾ Notele publicate sub acest titlu sunt spicuirii în urma concluziunilor puse în procesul de bancrută al lui Berman Juster înaintea Trib. Iași.

de împrejurări cari îi pot aduce norocul și propășirea, tot cu aceiași ușurință ca și nenorocul și năruia, încetarea de plăți — falimentul, moartea comercială.

Data fiind însă legătura indisolubilă între activitatea privată a unui comerciant și întreaga viață economică a neamului și chiar a omenirii și măsura mare în care activitatea comercială a unui individ interesează chiar ordinea publică, prin faptul că acesta utilizează unul din cele mai însemnate elemente ale vieții moderne a popoarelor—creditul—legiuitorii din toate timpurile au căutat a îngrădi cu diferite norme de drept falimentul comercianților.

Cu cât ne ducem în trecutul istoriei, cu atât vom constata că legea era mai riguroasă și mai neînduplecată față de acel ce creiază o daună creditorilor săi prin încetarea plăților sale, prin insolvabilitatea sa. Pedepsele cele mai grele, până și pedeapsa cu moarte a fost înscrisă în lege, pentru pedepsirea celui insolvabil. Și în adevăr, fără a încerca să stăm șirul secolelor așa de departe în trecut pentru a ajunge la adâncă anticitate, sau chiar la poporul Roman,²⁾ pentru a evoca tabloul cumplit al situației nenorociților debitori cari plăteau insolvabilitatea lor cu reducerea în sclavie și chiar cu moartea, rămânând ca apoi măcar din corpu-i neînsuflețit prin împărțirea cu balanța, creditorii să-și acopere proporțional creanțele; dar chiar în timpurile foarte apropiate, în veacurile de lumină și de o mai mare civilizație, în secolul 16 și 17 chiar, pedeapsa cu moartea era sancțiunea bancrutei.

Așa: art. 143 al ordonanței din 1560 a lui Carol IX din Franța „*Tous banqueroutiers et qui feront faillite en fraude, seront punis extraordinairement et capitalement*“; ca și ordonanța mai recentă din 1673 prin art. 12 din titlul XI, inflige pedeapsa cu moarte bancrutarilor.

Cu timpul însă grație evoluției ce stăpânește toate manifestările de viață, moravurile s'au schimbat, legile s'au prefăcut, iar rigorile ei s'au mai atenuat.

Legislatorii mai noi au înțeles într'adevăr, că nu atât ispășirea nenorocitului falit urmează a fi prin-

²⁾ Vezi Thaller «Des faillites en droit comparé» p. 7,

cipala preocupare, cât mai ales restabilirea vieții comerciale și înlăturarea daunelor, ce le încearcă interesele patrimoniale ale masei credale.

Considerațiunea dreaptă că de altfel și falitul, ca orice muritor, este și el supus legilor imuabile ale firei și împrejurărilor adesea cu totul independente de voința sa ce îi aduc dezastrul afacerilor sale, face loc concepției humanitariste că în adevăr falitul cu toată dauna obiectivă pe care creditorii o încearcă, nu are a răspunde penalicește, întrucât simpla daună căsunată de cineva altuia, nu este suficient a naște un fapt penal.

Atunci însă când și oarecari fapte voliționale intervin pentru a crea sau grăbi falimentul, și numai atunci, falitul cade sub răspunderea legii penale.

Concepția aceasta își atinge maximul de strălucire în legislațiile moderne, în cari încetarea plăților — falimentul, prin sine nu constituie un fapt penal.

Această nouă concepție a fost întinsă chiar până acolo, încât s'a țarmurit competența organelor jurisdicțiilor corecționale de a interveni în daraverile comerciantului, pentru a constată starea de fapt sau neregulile comerțului său, atâta timp cât nu ar fi intervenit încetarea plăților și starea de faliment.

În mod excepțional numai, pentru cazul când prin anumite manifestări vădite: închiderea magazinelor, sustragerea și dosirea mărfii, vinderea sub cost, etc., se constată încetarea plăților și indiciile clare de fraudă, instrucția penală poate proceda la declararea în stare de faliment; dar și în acest caz judecătorul de instrucție este îndatorat a aduce cazul imediat la cunoștința tribunalelor comerciale cari vor declara pe comerciant în stare de faliment, procedând la aceasta din oficiu chiar; ca apoi să-și poată urma cursul acțiunea penală care va avea să pedepsească pe culpabil mai mult sau mai puțin aspru după cum este locul la o bancrută simplă sau frauduloasă.

Această strânsă legătură între urmărirea penală și declararea în stare de faliment este consacrată de lege și a fost născută din respectul libertății comerțului și a tranzacțiilor comerciale și din considerațiunea de a nu se da nici cum posibilitatea ca prin vreun mijloc oarecare să se poată pătrunde în daraverile intime și în secretele întreprinderilor comerciale ale cuiva. Astfel oricare ar fi felul administrației sale patrimoniale, legea a edictat cu înțelepciune, că nimeni nu va putea să o controleze atâta timp cât comerciantul nu a încetat plățile și nu a fost declarat în stare de faliment, afară numai de cazul delictelor prevăzute de conșica penală.

* * *

În vremea când se cristalizaseră mai bine aceste noi principii și când legislațiile mai moderne înscri-

seseră în lege răspunderea penală numai a comerciantului falit și vinovat în același timp și de oarecari fapte frauduloase, România ajunsese și ea în pragul unei noi vieți de Stat și încercă a se înzestră cu o nouă legislație, creind astfel un nou sistem de legi cari să corespundă mai bine noilor vremi și îndrumării nouă ce neamul o urmă.

În adevăr pe la 1864, fură adoptate principiile mai noi ale condicei comerciale franceze. Dar mai apoi pe la 1887 și în atmosfera prielnică a noilor principii, avurăm norocul de a prelucra o nouă conșica comercială după exemplul condicei comerciale italiene elaborată la 1882 și legiuirile mai noi pe atunci în vigoare, care conșica suferă încă și o mai nouă modificare la 1895, cu care ocazie fu refăcută chiar cartea III-a ce tratează „Despre falimente“.

În felul acesta legislația noastră comercială, rupse cu învechitele principii ale vechilor legi și institue falimentul ca o simplă lichidare judecătorească forțată și cu anume consecinți comerciale, independent de a se ști cauzele ce au provocat încetarea plăților; nelăsându-se astfel loc la o urmărire penală contra comerciantului, decât în cazul când falimentul său va fi pătat de oarecare fapte vinovate.

Vom remarca totuși, că legiuitorul nostru mai nou nu a putut să se scuture complet de vechile principii ce apăsau asupra-i cu greutatea secolelor trecuți și vom constată că în noua noastră legiuire falimentul simplu fără bancrută mai poartă încă în sine până la oarecare punct urmele caracterului său penal.

În adevăr pe lângă consecințele comerciale ale falimentului: perderea beneficiului termenului creanțelor neajunse la scadență și infectarea actelor făcute de falit în anumite epoce suspecte de un viciu ce le atrage anularea etc., falitul este încă îndepărtat din capul administrațiunii patrimoniului său, substituindu-se persoanei acestuia, persoana judecătorului sindic, care în locu-i va avea exercițiul activ și pasiv al acțiunilor sale și întreaga administrație și lichidare a averii lui. Dar în afară de aceste decăderi, luate poate din nevoia îngrădirii și apărării legitime a intereselor creditorilor, falitul mai suferă și oarecari degradări cu privire la exercițiul drepturilor sale sociale, politice, etc., cari sunt un adevărat cortegiu de decapități penale pentru acel falit¹⁾.

Dar pe lângă acestea și pe lângă rușinea ce o suferă prin închiderea magazinului, prin aducerea la cunoștința publică a numelui și a falimentului său, etc., i se mai interzice încă și intrarea în localurile de bursă, și chiar dreptul de a se deplasa în altă localitate, fără o prealabilă autorizare a judecătorilor, etc.

¹⁾ Vezi Lyon-Caen et Renault, VIII, pg. 271 și urm.

II. Relațiunea între bancrută și faliment.

Acestea fiind principiile stăpânitoare ale acestei materii, atât în sistemul legii noastre, cât și în acel al legislațiilor streine, să pășim acum a cercetă via și marea controversă care a scindat la noi ca și aiurea doctrina și jurisprudența, cu privire la chestiunea de a se ști *dacă acțiunea penală pentru bancrută este independentă de acțiunea privată de declararea în stare de faliment?*

În adevăr această controversă a găsit răsunet în toate legislațiile; și ea și-a avut atât partizanii, cât și detractorii ei.

Iar dacă pe la 1861, în Franța, Delamarre și Le Poitvin¹⁾—susținătorii convinși ai independenței acțiunii penale de bancrută, față de acțiunea privată de faliment—se plâneau că aveau neșansa de a avea totuși contra lor jurisprudența invariabilă a Curței de casație și părerile, unanime aproape, ale doctrinei²⁾, azi totuși în Franța atât instanța supremă cât și o parte a comentatorilor, împărtășesc sistemul independenței acestor două acțiuni³⁾.

Dar această controversă nu a cruțat nici legislația Italiei care a cunoscut cea mai frumoasă eflorescență a dreptului comercial; și în adevăr, de o parte stă Vidari⁴⁾, Calamandrei⁵⁾, Puglia⁶⁾, Magri⁷⁾, etc. susținătorii vajnici ai teoriei independenței, cari au contra lor autoritatea spiritelor largi și pătrunzătoare ale unor distinși juriști ca Bonelli⁸⁾, Bolaffio⁹⁾, Silvio Longhi¹⁰⁾, etc. cari susțin din contră că acțiunea penală pentru bancrută nu are loc decât în urma unei prealabile declarări în stare de faliment.

Jurisprudența italiană, încoronată cu deciziile constante ale Inaltei Curți de casație din Roma¹¹⁾, resping totuși teoria independenței.

Și la noi, față cu redactarea dată textelor respective din condica comercială, subsistă această mare controversă și am putea distinge în legislația noastră trei sisteme de interpretare:

1° *Sistemul independenței acțiunilor*, care susține că acțiunea penală de bancrută este cu totul inde-

1) Delamarre et Le Poitvin VI, No. 42.

2) In Lyon-Caen et Renault VII, pg. 168 text și notă.

3) In Lyon-Caen et Renault VII pg. 168 nota 6 cu autorit. citate;

F. Hélie «Instruction criminelle» VI, No. 2914; Garaud «Traité de Droit pénal français» V, pg. 358 și următorii; Fuzier-Herman, III, art. 1351 c. civ. No. 827; etc.

Contra: Lyon-Caen et Renault, VII pg. 161 și urm.; Boistel. Précis de Dr. com. No. 898; etc.

4) Vidari. «Corso di Diritto commerciale» No. 8719 și urm.

5) Calamandrei. Del fallimento, pg. 116.

6) Puglia. La bancarotta, pg. 49.

7) Magri. Il diritto commerce, XIII, pg. 654.

8) Bonelli. Del fallimento, No. 188 și urm.

9) Bolaffio. «Fallimento e Mandato», in Giurisprudenza Italiana, 1894, IV. 121, și în «Codice di Commercio commentato» vol. VIII, pg. 124.

10) S. Longhi «Bancarotta» No. 98.

11) Casația Roma din 24 Ianuarie 1893, din 3 Iunie 1902, din 2 Mai 1907, din 12 Aprilie 1907, din 3 August 1910; etc.

pendentă de acțiunea de declarare în stare de faliment;

2° *Sistemul dependenței*, după care acțiunea penală nu ar subsista atunci când nu este loc la o declarare în stare de faliment;

3° *Sistemul independenței relative*, așa zis *sistemul intermediar*, fiindcă ține o cale mijlocie, care consacrând independența acțiunilor în principiu și admitând că și instanța penală poate statua independent asupra calității de comerciant a prevenitului și asupra constatărei plăților socotite ca o simplă chestie de fapt; contestă totuși instanței penale dreptul de a mai putea cercetă atare fapte—potrivit principiului independenței—atunci când instanța comercială le-a cercetat deja.

§ A. Sistemul independenței

Acesta este sistemul care a avut norocul de a fi consacrat în Țara noastră chiar de instanța noastră supremă și încoronat—deși nu este și cel mai bun și juridic—prin o decizie a Curței de casație dată în Secțiuni-Unite¹²⁾.

După cum am mai spus, în acest sistem pornindu-se de la textele art. 714, 831 al. fin. și 837 al. fin., 845 al. 2, 875 c. com. etc., se recunoaște că în adevăr, în legislația noastră, un comerciant nu poate fi urmărit pentru bancrută de cât atunci când se constată că el se află în încetare de plăți; dar se susține că acțiunea penală de bancrută este cu totul independentă de acțiunea privată a falimentului care este de competența instanțelor comerciale, în sensul acesta că în mod cu totul independent de aceia ce instanța comercială ar fi statuat asupra calității sau încetării plăților, instanța penală poate statua à parte, cercetând aceste două chestiuni ca pe o simplă chestie de fapt.

Înainte de a intra în analiza amănunțită a acestui sistem, apărut de altfel și de unii din comentatorii dreptului nostru¹³⁾, voi căuta în prealabil de a cercetă mai întâi în linii largi, neajunsurile capitale ale interpretării ce se face în acest sistem.

Ca considerații generale deci, pot spune:

a^o) *Se nesocotește spiritul legii și se calcă textele ei pozitive.*

Ținând seamă de cercetarea introductivă ce am făcut, socotesc fastidios de a mai arată că în spiritul legilor mai moderne, cum este și condica noastră comercială, s'a căutat a se inflige o pedeapsă contra

¹²⁾ Curtea de casație în Secțiuni-Unite, decizia No. 3 din 20 Ianuarie 1911 în Dreptul din 1911 No. 12 și *Curierul Judiciar* din 1911, No. 35, pag. 279.

¹³⁾ În acest sens: M. A. Dumitrescu «Codul de Comerț» VI, No. 353 și urm.; D. Alexandresco, VII, pg. 616 nota 1°; C. N. Toneanu «Despre bancrută» pg. 4 și urm.; Trib. Ilfov s. III-a în Dreptul din 1907 No. 3; Dreptul din 1899 No. 82; Casație Secțiuni-Unite decis. 2/911 în Dreptul din 1911 No. 12 și în *Curierul Judiciar* din 1911, No. 35, pag. 278; Ordonanța judec. instrucție Iași în *Curierul Judiciar* din 1914 No. 81; etc.

comerciantului care aduce o daună creditorilor săi prin falimentul său dar numai atunci când falimentul său este însoțit și de fapte penale; după cum iarăși nu se consacră de lege o asemenea pedeapsă în contra unui comerciant care deși este vinovat de atari fapte cari după lege constituiesc delictul de bancrută, dar comerciantul își conduce totuși comerțul său și face onoare datorilor sale.

Și iarăși nu cred că este nevoie de a insista mai mult asupra rațiunii de care legiuitorul a fost călăuzit pentru a lăsa în exclusivă competență a tribunalelor comerciale procedura grea a falimentului, cercetarea încetării plăților acestuia, etc., etc. chestiuni pe cari numai judecătorii comerciali le pot rezolvi în o mai perfectă cunoștiință de cauză, fiind aceia cari sunt în curent cu întreaga viață comercială a falitului și a pieței în care el se mișcă putând astfel cunoaște mai bine situațiunea afacerilor, relațiunile și situațiunea acestuia, pentru a-și da mai bine seamă de mersul afacerilor sale; pentru ca să arăt cum se calcă spiritul legii, atunci când contrar art. 702 codul comercial român care zice: „*Declarațiunea falimentului se pronunță de tribunalul de comerț în jurisdicțiunea căruia debitorul își are principalul său stabiliment comercial*“, se susține totuși în teoria independenței, că și instanța penală poate statua asupra încetării plăților, uitând că prin aceasta instanța penală declară implicit falimentul, deoarece potrivit art. 695 c. com. r. „*Comerciantul, care a încetat plățile pentru datoriile sale comerciale este în stare de faliment*“.

b^o) Nesocotește principiul de strictă interpretare a legilor de excepție.

În sistemul legii noastre, care a însumat capitolul penalităților falimentului în cartea III-a a codului comercial „*Despre faliment*“ și a subordonat astfel aplicarea și interpretarea acestei materii aceleia a procedurii falimentului și a consecințelor sale, este în adevăr o legătură așa de intimă între toate textele sale ce în ansamblu formează materia falimentului, încât pentru a putea duce la rezolvirea unui sistem de interpretare, trebuie a trage argumente din întreg complexul acestor norme.

În felul acesta, atât în doctrină cât și în jurisprudență, s'a simțit nevoea, pentru a se putea susține teoria independenței acțiunilor, să se aducă pe lângă dispozițiile art. 875 și urm. c. com. ce se subsumează titl. VIII al infracțiunilor din Cartea III-a, și art. 714, 845, etc. c. com. ce fac parte din materia pur comercială a acestei condice.

În această situație însă, cercetarea dreaptă și logică cere de a ne mărgini la o strictă interpretare a materialului întrebuintat, restrictiv din un întreg punct de vedere:

a^o) În adevăr art. 714, 845, 837 etc. c. com. fac parte din o *materie de procedură* excepțională

a falimentului și care prin esența ei este astfel de strică interpretare.

β^o) *Materia falimentului este încă prin natura ei o materie de excepție*, dat fiind că libertatea comerțului și a tranzacțiilor comerciale de orice fel și de cari poate uză orice comerciant este regula; iar situația nefastă a aceluia care datorită numai unor anume împrejurări și prin o decapitare de drepturi ajunge a perde exercițiul drepturilor și administrația bunurilor, sale este excepția.

γ^o) Art. 875, 880, etc. c. com. sunt editarea unor *norme penale*, cari iarăși știut este, că prin sine însăși sunt de strictă interpretare, fiind legi penale.

Consecuent cu aceasta și fără a insista mai mult decât într'atâta cât este nevoie de a ilustra în această considerație generală, sistemul nefast al acestui mod de interpretare ce a fost urmat și de instanța noastră supremă, voi constata că s'a călcat acest principiu de strictă interpretare, atunci când s'a tras un argument de independență al acțiunilor de urmărire, din textele art. 714, 845, etc. c. com. cari vorbesc numai de *independența instrucțiunii*. Ori, o diferență capitală este între *instrucțiunea* unei afaceri, care este faza de cercetare, de culegere ale elementelor necesare pentru constatarea unei infracțiuni, cercetare îndreptățită unor organe cu totul speciale și lipsită de orice efect atâta timp cât nu a împlinit și alte varii condiții de fond și formă pentru a ajunge a căpăta autoritatea unei ordonanțe de urmărire și definitiv dată și între *acțiunea penală* (pe care legiuitorul mai lămurit o numește: *urmărirea penală*) care este deducerea înaintea unei instanțe represive pe baza ordonanței definitive a unui fapt penal ce cată a fi reprimat.

De altfel această deosebire a fost marcată de însuși legiuitorul nostru în mod expres, și conștient tocmai fiindcă legiuitorul cunoștea marea și străvechea controversă ce scindă doctrina și jurisprudența, după cum se opină pentru independența, sau subordonarea acțiunilor.

Dar a zice că instrucțiunea presupune acțiunea, sau a încerca vre-o deducere, vre-o discuțiune mai largă, sau tranzacție pe sensul acestor termeni în totul deosebiți, este a călca principiul interpretării stricte.

Trebuie să vedem că legiuitorul în aceste articole vorbește de *instrucțiune*, nevoind a împinge lucrurile mai departe; acțiunea urmând a fi exercitată în această materie numai atunci când și alte elemente — declarația de faliment — vor fi împlinite.

c) *Inversează principiile: din regulă face excepție; iar din excepție face regulă.*

În adevăr, art. 714, 831, 837 al. final, 845 al 2. etc. c. com. rom. — consacră principiul, ce formează *regula* obișnuită de drept că: urmărirea publică pentru bancrută este precedată de declararea

prealabilă în stare de faliment. — (Ridicarea sau stingerea falimentului, nu aduce însă stingerea acțiunii publice de urmărire; dar urmărire penală independentă cu totul de existența declarării în stare de faliment nu admite legea noastră).

Prin excepție dela această regulă, legea spune că se poate deschide acțiune publică independent și înainte chiar de declararea în stare de faliment în cazul de dosire, închiderea magazinelor, etc.; dar aceasta este excepția.

Citirea textului dispensează de orice interpretare: „Ea poate fi pusă în mișcare **chiar înainte de declarațiunea de faliment, când încetarea plăților este însoțită de faptul de dosire, de ascundere, de închiderea magazinelor, etc....**”

Dar acest „**chiar înainte**” are și meritul de a confirma însuși regula: că o declarare în stare de faliment este în orice caz indispensabilă.

Ori, în sistemul independenței, din această excepție creiață de legiuitor numai pentru cazuri speciale și de o vădită fraudă și în cari manifestarea este publică și notorie: închiderea magazinelor, darea la o parte a mărfii, sustragerea ei, etc., se face regula, — cciace vădit este contrar sensului și textului legii,

(Va urmă)

FLORIN SION

*Chestiunea tratată în mod magistral prin articolul de față, este foarte controversată atât în Italia, în Franța, cât și la noi. A se vedea în deosebi numeroasele autorități citate **pro și contra** de dl profesor D. Alexandresco, în tom. XI al comentariilor sale de drept civil, nota 2 dela pag. 489, 490.*

N. R.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 25 Iunie 1914

Președenția D-lui V. BOSSY, Consilier

Ioana și Stoica D. Gătitu soț cu Maria și Floarea Pena

Compunerea tribunalului. — Complectarea tribunalului cu judecătorul de instrucție. — Dacă pentru o asemenea complectare este nevoie de un deosebit proces-verbal și de menționarea în sentință despre îndeplinirea acestei formalități. — (Art. 7, 8, 14, 17 din leg. de org. jud.)

Prin art. 17 din legea de organizare judecătorească, se prevede sub pedeapsă de nulitate a sentinței, redactarea unui proces verbal și menționarea în sentință, numai în cazul când un tribunal neputându-se completa cu membrii săi, se chiamă spre complectare un judecător de ocol sau un avocat, iar nu și atunci când în complectul de judecată intră judecătorul de instrucție al tribunalului, deoarece după art. 7 și 8 din legea de organizare judecătorească, el făcând parte din tribunal, poate potrivit art. 14 din lege, în caz de necesitate, să ia parte la lucrările tribunalului și să prezideze când este cel mai vechi dintre membrii cari compun tribunalul.

Prin urmare, atunci când acest magistrat ia parte la judecată, necesitatea ch. mărei lui a complectă tribunalul este presupusă fără altă constatare.

Decizia 376/914. — Respins recursul făcut de

Ioana Stoica Gătitu ș. a contra sentinței trib. Teleorman No. 472/911, dată în proces cu Maria Pena și alta.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier Al. D. Dobriceanu;

Pe d-l avocat Jecu în dezvoltarea motivului de casare; și

Pe d-l avocat T. Popescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Rea și ilegală constituire a trib. care judecând pricina în apel. urma să fie compus din complectul său; or, din chiar frontispiciul sentinței atacate cu recurs se constată că s'a constituit și a fost prezidat de judele instructor, care neavând delegație a vițiat astfel constituirea sa, care interesând ordinea publică legală nu se poate acoperi prin tăcerea părților; mai mult chiar se poate propune direct înaintea instanței de casare; cu chipul acesta s'a nesocotit și violat art. 17 din noua lege de organizare judecătorească pusă în aplicare în anul 1909»

Având în vedere sentința supusă recursului prin care s'a efectuat partajul între comostenitori, asupra averii succesoriale rămasă pe urma defunctului Petre Ilie Amuraș;

Având în vedere că din sentința atacată se constată că complectul Tribunalului care a judecat a fost compus din judecătorul de instrucție ca prezidente și un membru, judecătorul de ședință ai aceluiaș Tribunal, fără a se arăta în corpul sentinței sau prin vre-un deosebit proces-verbal aflat la dosar, pentru ce Tribunalul a fost compus astfel;

Considerând că prin art. 17 legea organizării judecătorești de a cărui violare se plânge recurentul prevede, sub pedeapsă de nulitate a sentinței, redactarea unui proces-verbal și menționarea în sentință numai în cazul când un Tribunal neputându-se completa cu membrii săi, se chiamă spre complectare un judecător de ocol sau un avocat; că, însă, neîndeplinirea acestei formalități sub sancțiunea validității sentinței, legea nu o cere atunci când în complectul de judecată intră ca, în speșă, judecătorul de instrucție al Tribunalului, care, după art. 7 și 8 din legea organizării judecătoreștilor face parte din Tribunal și poate potrivit art. 14 aceiași lege — în caz de necesitate — să ia parte la lucrările Tribunalului și să prezideze când este cel mai vechiu dintre membrii cari compun tribunalul;

Considerând că, acest art nu cere ca necesitatea de a completa tribunalul judecătorul de instrucție să fie anume constatată în corpul sentinței și sub pedeapsă de nulitate; că, prin urmare, atunci când acest magistrat ia parte la judecată, necesitatea chemării lui a complectă tribunalul este presupusă, fără altă constatare;

Că, așa fiind, tribunalul care a judecat a fost legal constituit cu judecătorul de instrucție, fără ca pentru aceasta să fie nevoie de dresarea unui proces verbal care să constate necesitatea de a se compune astfel Tribunalul sau de vre-o delegațiune specială pe care legea nu o cere;

Că deci, motivul nefiind fondat, urmează a fi respins; Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PRAHOVA

Audiența dela 22 Octombrie 1914

Președenția d-lui NICOLAE D. HARITON, Prim-Președinte

Sentința civilă No. 454

N. N. Pisiota cu Vittorio Vespasiani

Legea asupra drepturilor proprietarilor. — Domiciliul obligator al locatarului în timpul închirierii. — Dacă acel domiciliu rămâne obligator pentru chiriaș și după

expirarea sau rezilierea contractului, pentru contestațiunile ce decurg din contract. — (Art. 4 din legea proprietarilor)

Deși după ultimul al. al art. 4 din legea proprietarilor se stabilește că domiciliul obligatoriu al locatarului este la imobilul închiriat pentru orice contestațiune s'ar voi între proprietar și locatar, atunci însă când contractul a expirat, sau a fost reziliat, acel domiciliu nu mai este obligator pentru locatar, urmând ca locatarul să fie citat la domiciliul real, în toate contestațiunile isvorâte din contractul expirat.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Inginerul N. N. Pisiota înaintea Tribunalului Ilfov, cu petiția înregistrată la No. 2450/911 în contra cărții de judecată cu No. 161/911 a judecătoriei ocolului III București, prin care se admite contestațiunea făcută de Vittorio Vespasiani în contra executării cărții de judecată No. 2415/910 a aceleiași judecătorii, anulându-se împreună cu întreaga procedură până la acțiune;

Având în vedere că acest apel a fost trimis în judecata acestui tribunal de către Inalta curte de Casație s. I, care prin deciziunea cu No. 322/912 a casat sentința Tribunalului Ilfov s. I. No. 214/911, care respinsese apelul ca nefondat;

Având în vedere concluziunile apelantului prin avocatul său R. Orzărescu singurul presinte astăzi în instanță și actele aflate la dosar;

Având în vedere că în fapt se constată că la 4 Noembrie 1910, apelantul Pisiota, a pornit acțiune conform legii asupra drepturilor proprietarilor la Judecătoria ocolului III București, în contra fostului său chirieș Vitorio Vespasiani, pentru plata sumei de 220 lei, din care 10 lei un rest de chirie, iar 210 lei daune pentru stricăciuni cauzate imobilului său din București Bulevardul Elisabeta No. 45, al cărui apartament dela etajul II-lea Vespasiani îl avusese închiriat în baza contractului vizat de Administrația Financiară a Capitalei la 26 Noembrie 1909 și pe care părțile l'au reziliat de comun acord pe data de 26 Octombrie 1910; cu această ocaziune apelantul a citat pe fostul său chirieș la imobilul menționat și a obținut contra lui cartea de judecată No. 2415/910, care îi admite acțiunea pe baza neprezentării pârâtului la interogatoriu;

În contra executării acestei cărți de judecată Vittorio Vespasiani a făcut la aceiași Judecătorie contestațiunea în discuțiune astăzi, care a fost admisă de judecătoria după cum s'a arătat mai sus;

Având în vedere că motivul primordial pe care se întemeiază Judele de ocol pentru a admite această contestațiune este considerațiunea de supremă echitate, după care nimeni nu poate fi judecat și condamnat fără ca mai întâi să fi fost încunoștințat de ziua judecării pentru a se putea apăra, principiu din care derivă nemijlocit norma dreptului comun consacrat în art. 74 pr. civ. conform căreia citațiunile pentru chemarea în judecată trebuiesc date, sau persoanei, sau la domiciliul ori reședința persoanei, pentru ca, cu acest chip, termenul de judecată să fie adus în mod efectiv la cunoștința pârâtului;

Având în vedere că din acest principiu rezultă că dacă, în unele cazuri, legiuitorul, tot pentru motive de echitate, căutând să înlăture cât mai mult posibil piedicile pe care uneori pârâții le ar fi putut opune, în temeiul acestei norme, la realizarea grabnică a drepturilor unor reclamații a căror soartă dânsul a socotit că merită să fie privilegiată, cum este cazul cu legea proprietarilor, a stabilit, pe temeiul unei anumite considerațiuni, domiciliul obligatoriu pentru pârâți care în realitate poate să nu corespundă cu domiciliul lor efectiv, această dispozițiune excepțională a legiuitorului nu poate fi întinsă prin interpretare dincolo de limitele în care el a creat-o, și în tot cazul nu poate trece

peste principiul sus arătat de a nu se înlătura prin aplicarea ei dreptul firesc al pârâtului de a se putea apăra;

Considerând într'adevăr că la acest rezultat cu totul nedrept, s'ar ajunge atunci când s'ar îngădui proprietarului ca, chiar după rezilierea sau expirarea contractului de locațiune, atunci adică când pârâtul nu mai este locatar, așa după cum se exprimă strict ultimul alineat al art. 4 din zisa lege, să citeze pe fostul său chirieș la imobilul ce odinioară îi fusese închiriat și care, neputând avea nici o cunoștință de hotărârea obținută în lipsa lui, poate chiar fără nici o altă dovadă de cât neprezentarea la interogatoriu, cum este cazul în speță, nu o poate nici apela în termen și nici a se apăra contra ei în fond pe calea contestațiunii;

Considerând că o atare soluțiune ar fi cu atât mai inechitabilă cu cât realizarea unora din drepturile pe care proprietarul le poate urmări în baza legii sus arătată, se poate face de acesta în cursul unui timp destul de îndelungat, după expirarea contractului, prescripțiunea pentru unele din aceste drepturi, fiind cea de lungă durată;

Considerând pe lângă acestea că soluțiunea de mai sus nu este nici conformă cu principiile adevăratei interpretări juridice, după care o dispozițiune excepțională, cum este legea proprietarilor în această privință, trebuie interpretată în sens restrictiv și deci dispozițiunile ei aplicate numai la cazurile expres prevăzute într'ansa; or, expresiunea «locatar», în înțelesul obișnuit al cuvântului nu coprinde în sfera sa de aplicare, decât pe acela care în mod efectiv și actual deține un imobil cu chirie sau arendă iar pentru acela care alt când-va, în trecut, a avut această calitate întrebându-se expresiunea de fost locatar, și ca atare în acest sens și cu aceiași întindere de aplicațiune trebuie luată expresiunea «locatar» din ultimul alineat al art. 4 menționat mai sus, a cărui dispozițiune de excepțiune nu trebuie să fie expres limitată pentru ca să nu fie întinsă, ci din contră;

Având în vedere, în fine, că însăși considerațiunea pe care legiuitorul a trebuit să o aibă în vedere la edictarea dispozițiunii din textul menționat, sau, cu alte cuvinte, rațiunea juridică a acestei dispozițiuni, se opune la înlinderea sferii sale de aplicațiune și la foștii locatari; într'adevăr, legiuitorul, stabilind printr'ansa că domiciliul obligator al locatarului este la imobilul închiriat, s'a întemeiat în prim loc pe împrejurarea de fapt, că de cele mai multe ori domiciliul efectiv al locatarului este acolo, iar pentru acele cazuri în care lucrurile s'ar petrece altfel, dânsul a putut lesne presupune o acceptare tacită din partea locatarului în momentul încheierii contractului a obligațiunii legale de a fi considerat tot timpul locațiune ca domiciliind la imobilul închiriat sau arendat; or, o asemenea prezumțiune nu este nici măcar de închipuit pentru tot timpul posterior expirării contractului, în care drepturile rezultând pentru proprietar din contractul de locațiune pot să fie realizate de dânsul, și aceasta cu atât mai mult cu cât nu există pentru locatar nici un mijloc pentru a putea satisface;

Având în vedere și cele lalte fapte și motive din cartea de judecată apelată pe care tribunalul le menține, întrucât nu sunt contrarii celor de mai sus;

Pentru aceste motive, Tribunalul respinge, etc.

(ss) N D Hariton, A. Gânțoiu.

p. Greșier, (s) D I. Florian

OBSERVAȚIE. — Această sentință ca și aceea a Tribunalului Ilfov s. I, No. 214/911, care a fost casată de Inalta Curte de casație, sunt în contradicție cu deciziunea Inaltei Curți de casație No. 12 din 10 Iunie 1910, pronunțată în

Secțiuni-Unite¹⁾, care hotărăște că nefiind în lege nici o dispozițiune specială care să distingă între cazul când contractul este în lucrare și când el a expirat, interpretarea instanței de fond că art. 4 din lege s'ar aplica numai pe timpul duratei contractului, este nefondată, căci prin această interpretare se nesocotește scopul ce și-a propus legiuitorul, de a lua cât mai multe garanții ca realizarea dreptului proprietarului să nu fie zădărnicită sau întârziată.

Prin urmare, deși sentința de față este foarte bine motivată între altele și pe principiul de echitate că nimeni nu poate fi judecat și condamnat fără a fi încunostințat, totuși inclin pentru soluțiunea dată de Inalta Curte de casație.

G. St. B.

Judecătoria ocol rural Adam Clisi Constanța

Camera de Consiliu

Audiența dela 25 Octombrie 1914

Ștefan Mitea cu C. Rădulescu

Ordonanță Electorală No. 1

Drept electoral. — Alegerea consiliilor comunale — Organizarea comunelor urbane — Intocmirea, revizuirea și permanența listelor electorale din 9 Iunie 1889. — Primar condamnat pe baza art. 150 cod penal. — Dreptul lui de a figura ca alegător.

Primarul comunei urbane, conservă calitatea de alegător deși a fost condamnat la închisoare corecțională în baza art. 150 cod penal, întrucât acest text din legea penală nu este prevăzut în cazurile de nedemnitate anume specificate de art. 19 din legea electorală și art. 7 din legea pentru alegerea consiliilor comunale.

Judicata,

Asupra prezentei cereri electorale.

Având în vedere petițiunea primită în ziua de 9 Septembrie 1914 și înregistrată la această judecătorie sub No 6799/914, făcută de Ștefan Mitea alegător al colegiului 2 de cameră al orașului Cuzgun, prin care cere ștergerea lui Culea Rădulescu din listele electorale ale aceluiaș colegiu în baza deciziunii criminale No. 15 din 1911 a Curții de apel din Galați secția II-a, prin care numitul Culea Rădulescu este condamnat la 6 luni închisoare corecțională pentru schingiuirea unei femei care a și încetat din viață, făcându-se prin aceasta nedemn de a mai ocupa funcțiuni publice și pentru care fapt Consiliul Permanent Administrativ l'a declarat incapabil de a fi alegător, alăturând în sprijinirea cererii sale certificatul Grefei Tribunalului Constanța No. 41171 din 2 Septembrie 1914 și o copie după Avizul No 1190 din 21 Decembrie 1912 a Consiliului Administrativ Permanent;

Având în vedere că, conform art. 7 din legea pentru întocmirea, revizuirea și permanența listelor electorale din 9 Iunie 1889, după ce am stabilit identitatea petiționarului prin d-nii T. Aron și C. Ionișor personali cunoscuți nouă, am verificat că e și înscris tot în colegiul al doilea de cameră, ceea ce se poate vedea din ordonanța No. 1 din 28 Octombrie 1913, a acestei judecătorii;

Având în vedere susținerile și concluziunile orale ale lui Culea Rădulescu, actele prezentate de dânsul

șate la dosar pe hârtie simplă conform legei electorale;

Având în vedere deciziunea criminală No. 15/911 a Curții de apel din Galați secția I-a, din care se constată că în adevăr Culea Rădulescu a fost condamnat la 6 luni închisoare corecțională, pedeapsă care a și executat-o, pentru delictul prevăzut și penat de art. 150 cod penal combinat cu art. 60 alin ult cod penal;

Considerând însă că, după dispozițiunile clare și precise ale art. 19 din legea electorală promulgată în monitorul oficial din 9 Iunie 1884, sunt nedemni de a fi alegători și deci de a fi înscrși într'un colegiu electoral, cei condamnați pentru delictele prevăzute de art. 117-121, 126, 127, 138-146, 197 alin 2, 200-205, 267, 268, 285 alin. 2, 291, 293, 308-311, 316, 322-325, și 334 cod. penal;

Considerând că acelaș lucru îl spune și art. 7 din legea pentru alegerea consiliilor comunale promulgată și publicată în Monitorul Oficial No. 58 din 15 Iunie 1886 și anume că sunt nedemni de a fi alegători comunali cei osândiți pentru crime sau pentru unul din următoarele delictes: furt, înșelăciune, abuz de încredere, fals, delapidare, mituire, mărturie mincinoasă și corupțiune în materie electorală;

Având în vedere că Culea Rădulescu fiind condamnat în baza art. 150 combinat cu 60 alin. ultim cod penal, articol neprevăzut în art. 19 din legea electorală și art. 7 din legea pentru alegerea consiliilor comunale, nefiindu-i ridicate drepturile de a ocupa funcțiuni publice și de a fi alegător, după cum se vede din certificatul No. 445 din 7 Februarie 1914 a Grefei Curții de apel din Galați, urmează că el poate fi alegător și eligibil;

Având în vedere că avizul No. 1101/912 al Consiliului Permanent Administrativ, aplicat de Ministerul de Interne, dă o interpretare greșită art. 7 și 74 din legea pentru alegerea consiliilor comunale, care enumără limitativ faptele pentru care o persoană este nedemnă de a fi alegător comunal și de aceea, pe nedrept se cere excluderea lui Culea Rădulescu din consiliul comunal precum și revocarea sa din funcțiunea de primar, al orașului Cuzgun;

Considerând că, excluderea din consiliul comunal și revocarea din calitatea de primar, nu se putea face decât în baza art. 62 din legea pentru organizarea comunelor urbane promulgată și publicată în Monitorul Oficial No. 96 din 31 Iulie 1894, care arată că primarul și ajutorul de primar pot fi revocați de Ministerul de Interne când ei persistă să se depărteze de la atribuțiunile lor, sau dacă actele lor ar fi de natură a provoca la tulburarea ordinii publice, ori când prin vădită rea credință ar compromite interesele comunei;

Considerând că în urma unei asemenea revocări, făcută bine înțeles în baza unui decret regal, urmat de un raport motivat al Ministerului de interne și publicat prin Monitorul Oficial, Culea Rădulescu nu mai putea fi ales primar în acelaș consiliu timp de un an, însă calitatea de consilier comunal trebuia s'o păstreze și nu putea s'o piardă, întrucât nici un text de lege nu i-o ridică -art 62 alin final din legea de organizare a comunelor urbane mai sus menționat conferind-o expres și accentuând că primarul și ajutorul de primar revocat, conservă calitatea lor de consilieri comunali, unii mergând cu interpretarea până acolo, încât admit că primarul revocat, nu numai că conservă calitatea de consilier comunal, dar dacă în cursul anului ce urmează decretului de revocare, consiliul comunal se schimbă, fostul primar se poate realege din nou;

Având în vedere că această îndoită și greșită interpretare a Consiliului permanent Administrativ, de a revoca un primar în baza unui text greșit de lege și a-i ridică pe nedrept calitatea de consilier comunal când alt text de lege i-o conservă, a fost rectificată de Prefectura județului Constanța prin adresa No. 3153 din 7 Aprilie 1912, atașată în copie la dosar, prin care

¹⁾ A se vedea în *Curierul Judiciar* pe 1910, No. 48 pg. 413, însoțit de nota critică a d-lui avocat C. Ștefănescu.

în înțeles, petiționarul fi nu lipsă, precum și actele ata-

revine asupra ordinului său No. 10375 din 11 Octombrie 1911 și menține pe Culea Rădulescu ca consilier ales al orașului Cuzgun;

Că, așa fiind, urmează că primarul unei comune urbane chiar în caz de revocare el conservă totuși cali-

tatea de consilier comunal și deci și pe aceea de alegător, în consecință prezenta cerere electorală cată a fi respinsă

Pentru aceste motive, Judecata respinge, etc. Jude-ajutor (s) Constantin Dobos.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI *)

INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

Recurentul Minist. Lucrărilor publice prin d-l avocat Papadat. Intimata Elena D. Ilescu prin d-l avocat Chiriacescu.

Expropriatiune pentru cauză de utilitate publică. — Acțiune de revendicare. — Dacă pot împiedică efectul exproprierei. — Transformarea dreptului reclamanților în o creanță asupra prețului indemnizației imobilului. — Art. 25 din lege.

După art. 25 din legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică, acțiunile de revendicare și orice alte acțiuni reale, nu pot împiedică efectul unei exproprierei, iar dreptul reclamanților se transformă într-o creanță asupra prețului indemnizației și imobilul expropriat rămâne liber de orice sarcină.

Din aceste dispozițiuni rezultă că cererea Ministerului expropriant de a se stabili printr-o expertiză dacă terenul în litigiu este sau nu coprins în zona expropriată, este esențială în cauză, deoarece, dacă se stabilea că terenul este coprins în sentința și planul de expropriere, el aparține domeniului public și nu mai poate fi revendicat, cel ce reclamă urmând să-și exercite dreptul său numai asupra prețului indemnizației, conf. menționatului text de lege. (Cas. s. I, decizia No. 446 din 7 Octombrie 1914, prin care se casează decizia Curții de apel Buc. s. II, No. 5/913).

CASATIE S. II

Recurentul F. Hanard prin d-l avocat C. A. Panaitescu. Intimatul N. O. Popovici-Lupa prin d-l avocat Al. I. Ștef. Fulgeanu.

***Legea proprietarilor. — Proces intentat după expirarea contractului. — Citarea chiriașului tot la imobilul închiriat. — Contestatie. — Dacă se pot invoca motive de fond. — Art. 4, 23 și 13 legea proprietarilor.**

1. a) Art. 4 din legea proprietarilor prevede că locatarul este considerat ca având domiciliu obligatoriu la imobilul închiriat, dispozițiune care fiind generală, nu poate fi restrânsă numai la timpul cât durează contractul de închiriere; ci, ținând seamă de spiritul legii făcută în interesul exclusiv al proprietarului, dispozițiile ei urmează a se aplica și după expirarea contractului, când proprietarul pretinde contra chiriașului drepturi bazate pe contractul de închiriere dintre ei, și a căror valorificare ar putea fi zădărnicită ori întârziată în cazul când o astfel de acțiune n'ar putea fi intentată la tribunalul situațiunii imobilului.

b) Pe calea contestațiunii la executarea unei hotărâri dată conform legii proprietarilor, nu se poate judeca fondul procesului, (cum ar fi o cerere de expertiză asupra degradărilor imobilului) pe cât timp contestația n'a fost admisă în principiu. (Cas. s. II decizia civilă No. 205 din 18 Noembrie 1914 prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Ilfov s. I No. 543/914.

*) Cele însemnate cu * steluță vor fi publicate în extenso în numerele viitoare.

Recurentul Nicolae Covataru și Elena Covataru prin d-l avocat P. Sadoveanu.

Ministerul public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Monopolul vânzării băuturilor spirtoase. — Contravenție. — Constatare. — Competința judecătorului de pace. — Proces-verbal. — Dovadă până la înscrierea în fals. — Neadmisibilitatea probei cu martori. — Art. 54 l. j. p. și art. 21 l. monop. vânzării băuturilor spirtoase. — Art. 173, 182 și 60 c. p.

2. a) Judecătorul de ocol este competent de a constata o contravențiune la legea monopolului vânzării băuturilor spirtoase, căci dacă prin art. 21 din această lege se pune îndatorire altor funcționari anume arătați de a constata contravențiunile săvârșite de cârciumari, prin aceasta legiuitorul n'a voit să restrângă dreptul judecătorului de ocol de a exercita poliția judiciară în ocolul său (art. 54 l. j. p.), ci a voit ca pentru buna aplicare a legii să întindă competența de a constata contravențiunile, în afară de ofițerii de poliție judiciară, și la ceilalți funcționari anume arătați în lege.

b) După art. 54 din legea judecătorilor de pace, actele de instrucțiune făcute de acești judecători, fac dovadă până la înscrierea în fals; prin urmare, procesele-verbale încheiate de judecător, nu pot fi combătute prin proba cu martori.

c) Când minimum pedepsei este de 15 zile închisoare instanța de fond aplicând și art. 60 c. p., este datoare să scoboare pedeapsa sub acest minim, pentru a da un efect art. 60 c. p. (Cas. s. II, decizia penală No. 1997 din 5 Septembrie 1914, prin care s'a respins recursul făcut de Elena Covataru și casat după recursul făcut de Nicolae Covataru decizia Curții de apel Iași s. II, No. 195/914).

CASATIE S. III

Recurentul Arhimandrit Chesarie Ștefano prin d-l avocat C. Panaitescu.

Intimatul Ministerul de finanțe prin d-l avocat Stoicescu.

Pensii. — Timp petrecut în concediu pentru studii în străinătate. — Dacă se socotește ca timp util pentru pensie. — Art. 24 al. 4 și ultim legea pensiilor.

După dispozițiunile alineatului al patrulea de sub art. 24 din legea pensiilor, timpul petrecut în școli, atunci când se fac rețineri, se socotește în calculul anilor pentru pensie, iar alineatul penultim de sub acelaș articol nu se poate aplica în mod generic și la concediul pentru studii prevăzut de alin. al 4-lea, căci în o asemenea interpretare acest alineat ar deveni inutil, ne mai putându-și găsi aplicațiunea sa, concediul pentru studii în școli intrând astfel în regula comună tuturor concediilor prevăzută de alineatul penultim.

Prin urmare, dacă se constată că pentru timpul petrecut la studii în străinătate s'au făcut rețineri, urmează să se socotească acel timp ca util pentru pensie. (Cas. s. III, decizia No. 334 din 5 Noembrie 1914, prin care s'a casat decizia Curții de apel din Iași s. I, No. 74/914).